

DAGSKURS I KOMMUNELOVEN

FELLES

KL.10:00 – 10:50

FELLES

KL.10:50 – 11:15

PARALLELE SESJONER

KL.11:30 – 13:00

FELLES

KL.13:00 – 14:00

PARALLELE SESJONER

KL.14:00 – 15:45

En ny og moderne
kommunelov

Hvilke muligheter gir ny
kommunelov?

Administrasjonen
Delegering
Interkommunalt samarbeid
Kommunalt foretak

Lunsj

Folkevalgte og
folkevalgte organer

Egenkontroll og
statlig tilsyn

Økonomi-
bestemmelsene

Kommunedirektøren

 KommunalRapport

Her er Norges første kommunedirektør

STYRING. Prosjektleder Ole John Østenstad i Sunnfjord er trolig den første som kan smykke seg med tittelen kommunedirektør.

Ole John Østenstad, som i dag er rådmann/prosjektleder for nye Sunnfjord, blir den første som får tittelen kommunedirektør. (Foto: Jostein Vedvik)

Ny tittel – som ikke er lovpålagt

Ansvar for en styrket internkontroll (gjelder også daglig leder i KF)

Myndighet: kan kun få vedtaksmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning

Får personalansvaret for den enkelte ansatte

Kommunedirektøren – myndighet og oppgaver (§ 13-1)

LEDELSESANSVARET

- Kommunedirektørens helhetlige ansvar videreføres og understrekkes

UTREDNINGSPLIKTEN ER PRESISERT

- forsvarlighetskrav videreføres
- presisert at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak

IVERKSETTELSESPLIKTEN ER PRESISERT

- påse at vedtak iverksettes uten ugrunnet opphold
- gjøre folkevalgte oppmerksomme på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket

Inabilitet for ansatte (§ 13-3)

Videreføring av gjeldende rett, men viktig regel å huske på!

Situasjon: når en klage skal behandles etter forvaltningsloven § 28 andre ledd (kommunen er også klageinstans)

- kan en ansatt som har vært med på å forberede eller treffe vedtaket, ikke delta i klageinstansens behandling eller i forberedelsen av saken for klageinstansen
- den ansatte kan behandle klagen som underinstans

Kommunedirektørens personalansvar (§ 13-1 sjuende ledd)

«Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke annet er fastsatt i lov.»

Ny fordeling av arbeidsgiveransvaret

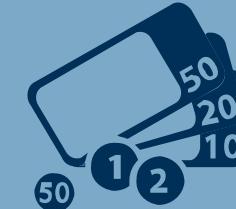
Kommunestyret har fortsatt det overordnede arbeidsgiveransvaret

Kommunedirektøren er gitt ansvaret for å utøve det løpende arbeidsgiveransvaret

Kommunedirektøren kan ikke instrueres om utøvelsen av det løpende personalansvaret

Ikke begrensninger i delegeringsadgangen innenfor administrasjonen

Hvilke beslutninger ligger hos kommunedirektøren - eksempler

Vedtak om
ansettelse,
suspensjon,
oppsigelse og
avskjed

Innvilge /avslå
permisjons-
søknader

Oppfølging av
sykefravær

Fastsette lønn
(innenfor mandat)

Innkjøp av
kontorutstyr som
tilretteleggings-
tiltak innenfor
budsjett

Hvilke beslutninger ligger til kommunestyret - eksempler

Arbeidsgiverstrategier

Reglementer,
eksempelvis
permisjonsreglement

Mandat for
lønnsforhandlinger

Vedta eventuell
nedbemanning og
rammer for det

Bestemme antall
stillinger og type
stillinger innenfor en
kategori

Organiseringen av
oppgaveløsningen
(administrasjonskartet)

Spørsmål knyttet til
søksmål og anke ved
oppsigelse/avskjed

Delegering – eksempler

Ved nedbemanning kan kommunestyret begrense sine vedtak til å angi det totale innsparingskravet, mens kommunedirektøren kan bestemme antall stillinger som skal reduseres innenfor de enkelte områdene.

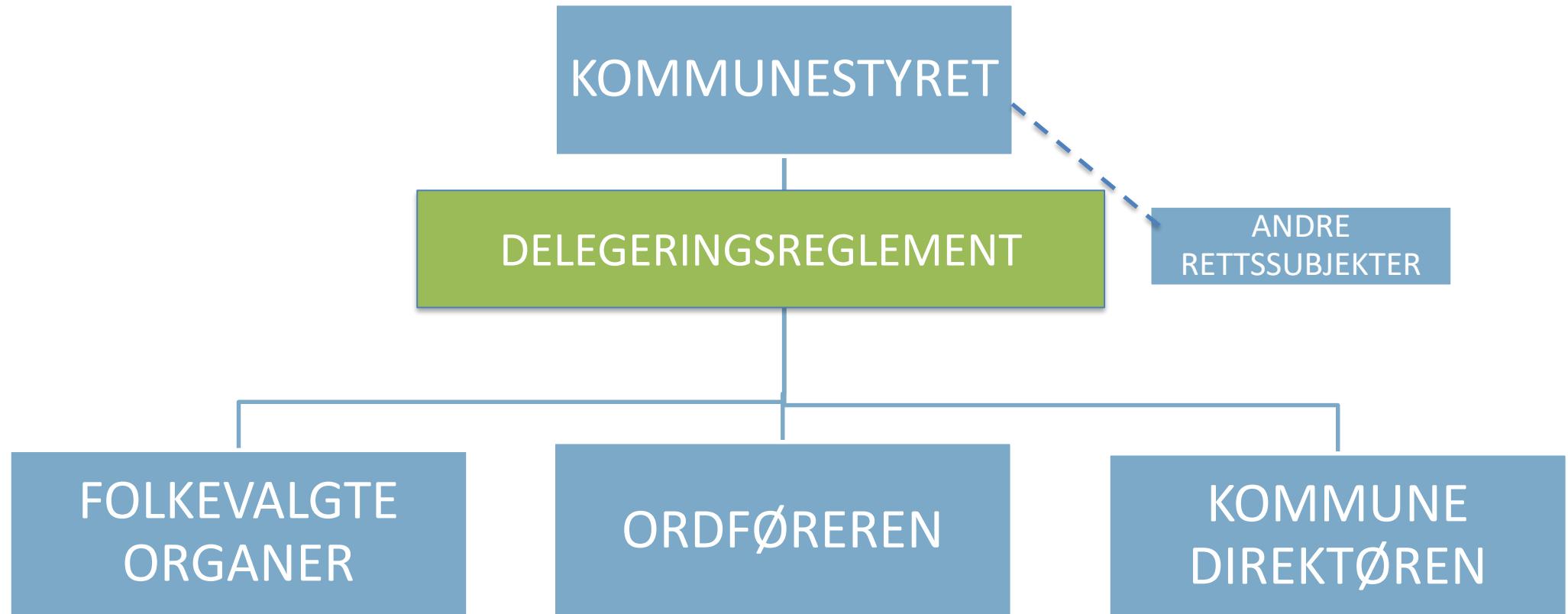
Ved strukturendringer kan kommunestyret deleger til kommunedirektøren å bestemme antall stillinger og type stillinger innenfor det enkelte arbeidsområde så lenge dette ligger innenfor budsjett.

CASE

- Kommunedirektør Peder Ås i Lillevik kommune sa opp personalsjef Marte Kirkerud. Marte søksøkte kommunen. Peder Ås informerte kommunestyret om søksmålet.
- Peder Ås var fornøyd med at han nå hadde fått hjemmel i kommuneloven til å håndtere personalsakene selv. Nå var det ikke var behov for å innhente kommunestyrets samtykke.
- Han inngikk forlik med Marte, der Marte aksepterte at arbeidsforholdet ble avsluttet mot at hun fikk utbetalt et engangsbeløp på NOK 1 000 000,- (1 mill.). Beløpet var utenfor budsjett.
- Ordføreren synes kommuneloven nå har gitt kommunedirektøren for mye makt.
- **Handlet Peder Ås riktig her?**

Delegering av myndighet

Delegering

- Gjeldende rett i hovedsak videreført
- Lovfestet forbud mot delegering av myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker og typer av saker til enkeltpersoner og private som har prinsipiell betydning
- Lovfestet adgang til å delegere til private utenfor kommunen (§ 5-4)
- Adgang til videredelegering delvis lovregulert

Hva loven ikke regulerer

Loven regulerer
delegering av «vedtak»,
ikke faktiske handlinger

Loven regulerer ikke
rettsvirkninger ved
brudd på
delegeringsreglene

Hva med delegering av
saksforberedelser?

Hva med
videredelegegering
utenfor de lovregulerte
tilfeller?

Intern delegering (§ 5-3)

Kommunestyret kan delegere myndighet innenfor rammene av kommuneloven og annen lov

Til de sentrale folkevalgte organene:
vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov

Til enkeltpersoner:
vedtaksmyndighet bare i saker som ikke har prinsipiell betydning

Delegering til andre rettssubjekter (§ 5-4)

Saker som gjelder
lovpålagte oppgaver: kan
delegeres så langt
lovgivningen åpner for det

- Konkret tolkning av
hjemmelsgrunnlaget
- Trenger ikke
nødvendigvis å være
eksplisitt

Andre saker:
kan delegeres hvis saken
ikke har prinsipiell
betydning

Oppsummering av Administrasjonen m.m

PAUSE

DAGSKURS I KOMMUNELOVEN

FELLES

KL.10:00 – 10:50

FELLES

KL.10:50 – 11:15

PARALLELE SESJONER

KL.11:30 – 13:00

FELLES

KL.13:00 – 14:00

PARALLELE SESJONER

KL.14:00 – 15:45

En ny og moderne
kommunelov

Hvilke muligheter gir ny
kommunelov?

Administrasjonen

Interkommunalt samarbeid

Kommunalt foretak

Lunsj

Folkevalgte og
folkevalgte organer

Egenkontroll og
statlig tilsyn

Økonomi-
bestemmelsene

Sammenligning - gjeldende og nye regler

NÅ:

Ingen bestemmelse

NY
LOV:

Overordnet bestemmelse
om at kommuner kan
samarbeide

Interkommunalt styre etter
kl § 27

(Regionråd – ulovfestet)

Interkommunalt politisk råd

Kommunalt
oppgavefellesskap

Vertskommune

Vertskommune

Interkommunalt samarbeid (kap. 17)

Ny regel som lovfester **adgangen** til interkommunalt samarbeid. Kan samarbeide om alle typer felles oppgaver.

Samarbeidet skal foregå på en av de måter som er listet opp i bestemmelsen:

- Interkommunalt politisk råd
- Kommunalt oppgavefellesskap
- Vertskommunesamarbeid
- Interkommunalt selskap (IKS)
- Aksjeselskap (AS)
- Samvirkeforetak, forening
- «eller på annen måte som det er rettslig adgang til»

Hva med regionrådene og § 27-samarbeid?

- Regionrådene som organ er ikke regulert i dagens kommunelov
- Regionråd er ikke listet opp som egen organisasjonsform i ny lov
- § 27-samarbeid bortfaller som lovlig organisasjonsform
- Må endres slik at de faller inn under en av de lovlige organisasjonsformene i § 17-1

Interkommunalt politisk råd - ny modell (kap. 18)

Kommuner kan sammen opprette et interkommunalt politisk råd til behandling av saker som går på tvers av kommunegrensene/fylkesgrensene. § 18-1 første ledd.

Vedtaksmyndighet

- Kan ikke treffe enkeltvedtak
- Kan treffe vedtak om interne forhold om samarbeidet, også enkeltvedtak, eks ansettelse av sekretær
- Kan forvalte tilskuddsordninger
- Kan ikke yte tjenester

Kommunestyret selv vedtar opprettelsen av et slikt råd

Rådets navn skal inneholde ordene «interkommunalt politisk råd»

Eksempel på oppgaver

Avgi høringsuttalelser som berører næringsutvikling i regionen

Drive aktivt utviklingsarbeid innenfor samfunns- og næringspolitikk

Bidra til å utvikle regionen som aktivt turistformål

Være pådriver og kontaktpunkt for utviklingen av regionen.

Gi tilskudd til grundere/idrettslag/annet for å stimulere utvikling

Økonomisk ansvar og rådets organer

Økonomisk ansvar

Ubegrenset
økonomisk ansvar,
men begrenset til
deltagernes andel
av rådets
forpliktelser

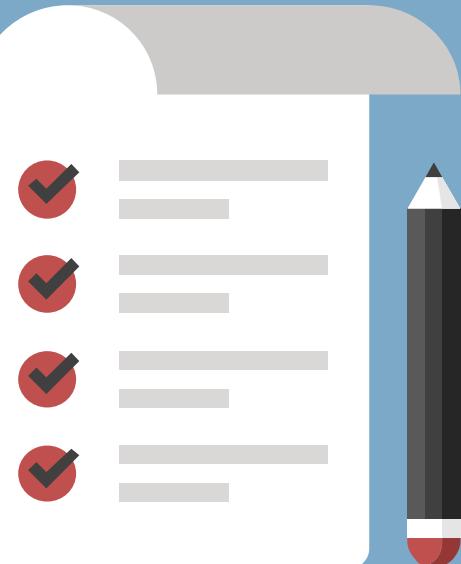
Organer

- Skal ha et representantskap – øverste organ
- Alle deltagerne representert med minst et medlem
- Medlemmene velges av kommunestyret/fylkesting
- Velges for fire år – annet kan bestemmes i samarbeidsavtalen
- Rådet kan selv opprette andre organer

Eget rettssubjekt?

Kommunalt oppgavefellesskap - ny modell (kap. 19)

To eller flere kommuner/fylkeskommuner kan opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver

Utarbeidet for produksjonssamarbeid for mindre omfattende oppgaver

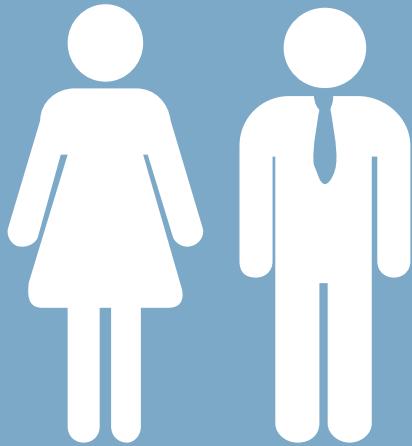
I stor grad samme regler som for interkommunalt politisk råd

Myndighet – tilsvarende som interkommunalt politisk råd

Unntak:

-Daglig leder kan ikke sitte i representantskapet

Hvem kan sitte i de ulike organene - valgbarhetsreglene

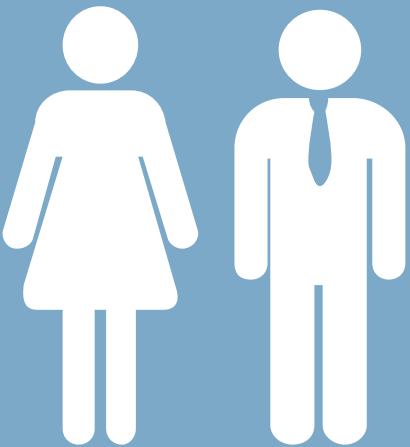

Valgbarhetsreglene i § 7-2, første ledd gjelder for:

- f) Et **styringsorgan** for et interkommunalt politisk råd
- g) **Representantskap og andre styringsorganer** for kommunalt oppgavefellesskap

Representantskap i interkommunalt politisk råd ikke nevnt – loven er uklar

Hvem er valgbare

Krav i § 7-2, annet ledd:

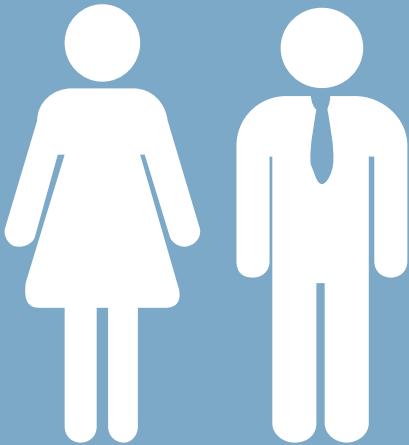
- a) Stemmerett
- b) Innført i folkeregisteret som bosatt ved valget
- c) Skriftlig samtykket til valget

Gjelder for interkommunalt oppgavefellesskap

§ 7-2 tredje ledd: Kun bokstav c gjelder for interkommunalt politisk råd.

Kun samtykkekravet gjelder. En utilsiktet endring – må forvente lovendring

Hvem kan sitte i representantskapene

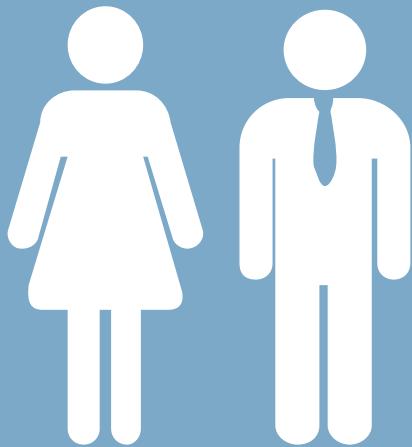

Nesten ingen utelukket fra valg til representantskapet i interkommunale politiske råd

Kommunedirektør, stedfortreder og kommunalsjef, etatsledere og leder på samme nivå er utelukket fra valg til representantskapet i oppgavefellesskap (§ 7-3 første ledd bokstav b og c, jf. § 7-2)

Andre fra administrasjonen kan velges inn, men blir folkevalgte (§ 5-1 siste ledd første setning)

Hvem kan sitte i de underordnede styringsorganer

§ 7-3 annet ledd:

« *Første ledd bokstav b og c gjelder ikke ved valg til underordnede styringsorganer i kommunale oppgavefellesskap.*»

Kommunedirektør, kommunalsjefer m.fl. kan velges inn slike organer i oppgavefellesskap. Blir ikke folkevalgte- unntaksregel i § 5-1, siste ledd, siste setning. Her kan det derfor sitte både folkevalgte og ikke-folkevalgte fra administrasjonen.

I underordnede styringsorganer i interkommunalt politisk råd kan det ikke sitte kommunedirektører, kommunalsjefer mv som følge av valgbarhetsreglene.

OVERGANGSREGLER - § 27-samarbeid (§ 31-2)

- Kl § 27 samarbeid må være omdannet til en lovlig samarbeidsmodell innen fire år etter at kap. 18 og 19 trer i kraft.
- Reglene trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023.
- Samarbeidet anses oppløst dersom de ikke er omdannet innen fristen.
- Kommunestyret skal selv treffe vedtak om omdanning, og vedta ny samarbeidsavtale
- Regionrådene bortfaller ved lovens ikrafttredelse

Oppsummering av Interkommunalt samarbeid

DAGSKURS I KOMMUNELOVEN

FELLES

KL.10:00 – 10:50

FELLES

KL.10:50 – 11:15

PARALLELE SESJONER

KL.11:30 – 13:00

FELLES

KL.13:00 – 14:00

PARALLELE SESJONER

KL.14:00 – 15:45

En ny og moderne
kommunelov

Hvilke muligheter gir ny
kommunelov?

Administrasjonen
Interkommunalt samarbeid
Kommunalt foretak

Lunsj

Folkevalgte og
folkevalgte organer

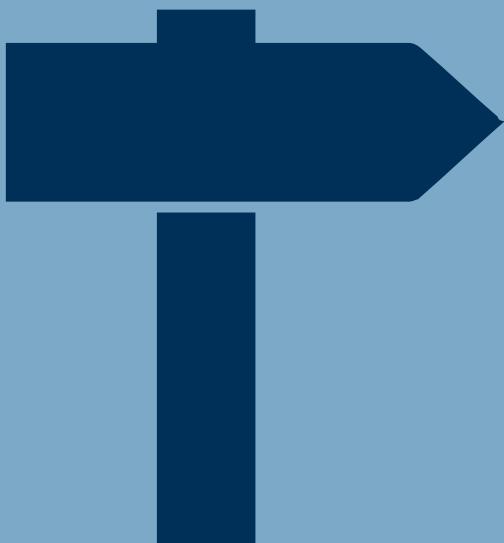
Egenkontroll og
statlig tilsyn

Økonomi-
bestemmelsene

Kommunale foretak

Ny kommunelov kapittel 9

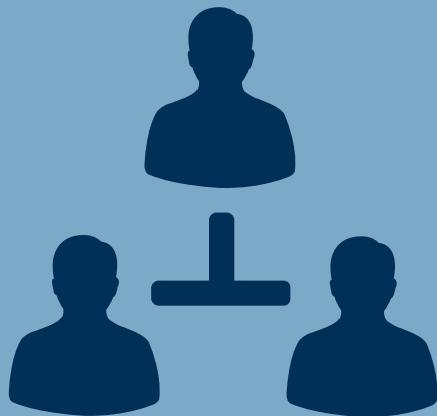
Hovedsakelig videreføring

Del av kommunen som juridisk person

Kommuneloven, forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder

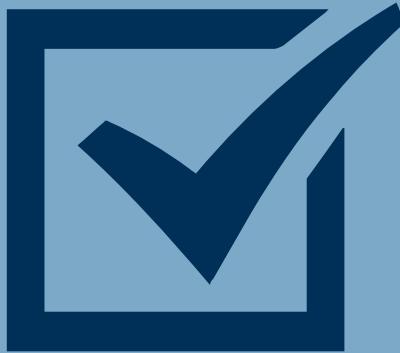
Styring av kommunale foretak

Foretakets styre er direkte underordnet kommunestyret

Daglig leder er direkte underordnet foretakets styre

Eierstyring

Sterkere fokus på kommunestyrets eierstyring

Eierskapsmeldingen skal omfatte kommunale foretak

Daglig leder skal rapportere om internkontrollen

Valgbarhetsbegrensninger – foretakets styre

Valgbarhetsbegrensningen for bl.a. kommunedirektøren videreføres

Forslaget om å utelukke kommunestyrerepresentanter fra styreverv i kommunale foretak, ble ikke vedtatt av Stortinget

Reguleres av forvaltningslovens vanlige habilitetsregler

DAGSKURS I KOMMUNELOVEN

FELLES

KL.10:00 – 10:50

FELLES

KL.10:50 – 11:15

PARALLELE SESJONER

KL.11:30 – 13:00

FELLES

KL.13:00 – 14:00

PARALLELE SESJONER

KL.14:00 – 15:45

En ny og moderne
kommunelov

Hvilke muligheter gir ny
kommunelov?

Administrasjonen
Interkommunalt samarbeid
Kommunalt foretak

Lunsj

Folkevalgte og
folkevalgte organer

Egenkontroll og
statlig tilsyn

Økonomi-
bestemmelsene

